

STIMAȚI JURNALIȘTI,

De mai bine de două decenii, de când activăm ca organizație specializată în protecția și promovarea drepturilor fundamentale ale omului, am adunat experiențe foarte diferite: au fost și cazuri în care micile victorii, măsurate în cuvinte de recunoștință - bucățițe, dar atât de sincere - ne-au dat aripi puternice și avânt pentru ani înaintea. Am trecut însă și prin situații în care ne-am ars, dar am știut să învățăm din asta și să clădim trepte ca să urcăm ținându-i de mână pe cei care au avut nevoie de noi aici și acum: femeile și copiii, mai ales.

Dar nu au fost în acest răstimp momente în care să nu mizăm pe colaborarea, sprijinul și, când a fost nevoie, o critică sănătoasă din partea dumneavoastră, stimați jurnaliști. Altfel nu am fi reușit, e cert.

ANONIMAT, CONFIDENȚIALITATE & EVITAREA VICTIMIZĂRII

În același timp, domeniile de activitate ale Centrului Internațional „La Strada” au un specific aparte, caracterizat de câteva principii directorii, cum ar fi **anonimatul, confidențialitatea și evitarea victimizării repetate** a beneficiarilor organizației.

Așa încât, în contextul relaționării cu mass-media, suntem puși adesea între ciocan și nicovală. Pe de o parte, înțelegem că este important să vă documentați reportajele, articolele de problemă și interviurile, în special radio și TV, prin detalii cât mai relevante despre cazurile pe care le relațați – această abordare ne-ar ajuta pe noi toți să atingem mai ușor scopul comun de sensibilizare a opiniei publice. Pe de altă parte, categoriile de beneficiari cu care lucrăm cad sub incidența unui șir de acte naționale și internaționale, care vizează protecția datelor cu caracter personal și a imaginii acestor beneficiari. Respectarea acestor principii se impune și mai pregnant când vine vorba despre copii, în special copiii-victime ale exploatării sexuale și abuzurilor sexuale, traficului, pornografiei infantile, diverselor abuzuri și agresiuni în spațiul virtual.

COMUNICAREA DESPRE VICTIME - ASPECTE DEONTOLOGICE

Misiunea primordială a specialiștilor „La Strada” în calitate de experți în domeniu este de a proteja copilul și a evita dăunarea adițională a imaginii victimelor și familiilor acestora, identificând concomitent ecuația respectării libertății presei și accesului liber al acesteia la informații. Pornind de la aceste premise și ghidați de Politica de Protecție a Copilului și, în egală măsură, de Politica de Protecție a Femeilor și Fetelor, în comunicarea cu și despre beneficiarii noștri ne asumăm respectarea următoarelor principii de etică profesională:

Respectarea interesului suprem al copilului

Distribuirea informației despre situația copiilor trebuie realizată într-un mod prin care să se respecte integritatea lui fizică și mintală, intimitatea și demnitatea lui.

Confidențialitatea informațiilor personale despre copil

Protecția identității victimei este garantată. Aceasta se referă inclusiv la informațiile care vizează rudele victimei, numele lor, locurile sau orice altă informație specifică, ce poate duce la identificarea victimei sau membrilor familiei victimei.

Folosirea unui limbaj potrivit

Orice comunicare trebuie să reflecte respect pentru persoanele vizate în situațiile descrise.

Cuvintele trebuie alese cu atenție, astfel încât să nu sugereze ideea de rușine, ironie, dispreț sau blamare.

Reprezentarea cât mai exactă, centrată pe nevoile victimei

Portretul victimei nu trebuie să manipuleze sau să reflecte senzații, păreri și aprecieri subiective în nici un mod. Dimpotrivă, descrierea acesteia trebuie să furnizeze o imagine echilibrată despre viața și circumstanțele ei, copiii și femeile prezentați ca personalități unice, cu propria lor identitate și a căror demnitate este respectată.

Evitarea conținuturilor care pot victimiza repetat

Informația care poate rușina sau blama victima trebuie evitată, la fel ca generalizările care nu reflectă natura situației. Rapoartele, documentele, articolele de analiză, reportajele etc. trebuie să prezinte o imagine completă și obiectivă a situației reflectate, fără a insista pe aspecte emotive și/sau pe presupuneri.

Evitarea discriminării

Jurnaliștii vor trata în materialele lor copiii cu respect, făcând abstracție de vârstă, sex, religie, rasă, etnie, origine socială (dacă interesul suprem al copilului nu dictează altfel).

REGULI ȘI PRINCIPII GENERALE

„La Strada” nu intermediază comunicarea directă dintre victime și reprezentanții mass media, nu facilitează contactul dintre aceștia și nu încurajează reflectarea cazurilor de exploatare, abuz sexual, trafic de copii, violență în familie, pornografie infantilă, agresiune on-line, necodificată sau neprotejată, ce s-ar putea solda cu victimizarea repetată sau, și mai grav, mai aprofundată a beneficiarilor.

„La Strada” recomandă victimelor să nu se grăbească să facă declarații publice, fără a consulta în prealabil un specialist (psiholog, jurist) în cazuri sensibile pentru victimă sau familia acesteia; nu înainte de a urma un curs de terapie, recuperare psihologică și doar după o informare exhaustivă privind posibilele riscuri și consecințe ale apariției în public. Considerăm că potențiala dăună a unor astfel de acțiuni depășește potențialul de beneficii al istoriei făcute publice, în special în perioada de criză.

„La Strada” nu oferă reprezentanților mass-media informații și comentarii cu referire la cazuri concrete.

La Strada” descurajează orice distribuire a datelor cu caracter personal despre victime și familiile acestora,

inclusiv folosirea conținuturilor care facilitează identificarea lor (de ex.: participarea membrilor familiei victimei în emisiuni de tip talk-show) precum și a oricăror materiale textuale, video sau foto, care pot avea un impact negativ asupra sănătății fizice, psihice și demnității victimei și familiei acesteia.

„La Strada” recomandă reprezentanților mass media să abordeze problema abuzului și exploatarei sexuale față de copii, pornografiei infantile și încurajează să-și întocmească conținuturile media, după cum urmează:

a. să cerceteze și să evalueze fenomenul abuzului în general (nu victimele, în particular), evidențiind factorii care contribuie la abuz și neglijarea copiilor în Republica Moldova;

b. să investigheze și să reflecte consecințele de lungă durată, generate de incapacitatea/eșecul statului sau autorităților de a preveni și combate abuzul și violența față de copii, insistând pe importanța eforturilor de prevenție timpurie;

c. să cerceteze și să dea aprecieri impactului real al **documentelor de politici în domeniu asupra situației de facto a copiilor** (de exemplu, schimbări, evoluții în gradul de vulnerabilitate a copiilor la violență și abuz, capacitatea de a prevedea și reacționa imediat la noi factori de risc care agravează și aprofundează factorii de risc etc.), pentru a înlătura strategiile/practicile care nu funcționează și a le încuraja pe cele reușite și bunele practici ale altor state;

d. să genereze sfaturi și să promoveze studii de caz utile părinților și copiilor, ajutându-i să identifice situațiile și factorii de risc cărora se expun; să vină cu sfaturi și recomandări despre cum să le evite și unde, căror autorități sau servicii, să se adreseze pentru ajutor.

UTILIZAREA IMAGINII COPILULUI ÎN MATERIALELE FOTO & VIDEO

În cadrul evenimentelor de comunicare și promovare a proiectelor organizate de „La Strada”, pentru a putea face și utiliza fotografii și imagini video cu copiii, jurnaliștii, fotografi și operatorii video trebuie să respecte următoarele condiții:

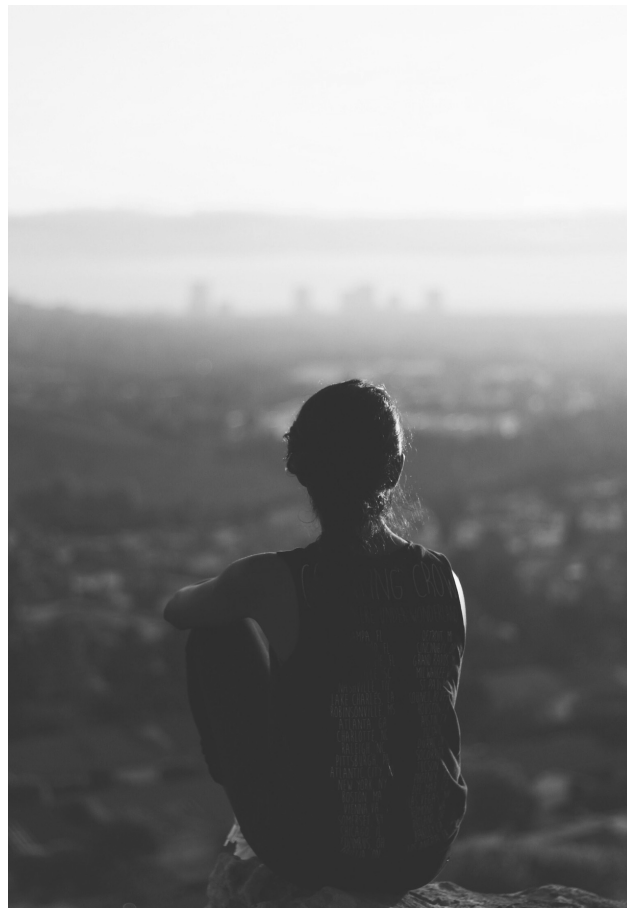
- să solicite permisiunea atât de la copii, cât și de la îngrijitorii acestora/părinții lor înainte de a face fotografii;

- în imaginile înregistrate, să pună **accent pe activitate, nu pe imaginea copiilor** și, atunci când este posibil, să reflecte grupuri de copii, și nu copii individuali;
- să informeze întotdeauna îngrijitorul copilului și copilul **despre scopul utilizării imaginilor în care apare copilul**. Consimțământul/permisiunea îngrijitorului copilului va include și descrierea scopului utilizării acestei informații;
- să **NU scoată imaginile din context** (imaginea trebuie să fie însoțită de un text explicativ acolo unde e posibil și să fie relevantă pentru textul pe care îl însoțește);
- să **NU publice** nicio fotografie sau imagine a vreunui copil identificabil, în nicio publicație în care sunt reflectate orice **aspecte ale abuzului** și/sau exploatării sexuale comerciale. Această interdicție trebuie respectată **chiar dacă părintele sau îngrijitorul și-a manifestat acordul**.

INTERVIEWAREA COPILULUI

- Reiterăm că „La Strada” descurajează interviuarea și aparițiile/declarațiile publice ale victimelor abuzurilor și exploatării de orice fel, mai ales când este vorba despre copii. Pentru celelalte situații, venim cu câteva recomandări.
- **În cadrul evenimentelor de comunicare și promovare a proiectelor organizate de „La Strada”:**
- Interviuearea unui copil va fi realizată **exclusiv în prezența părintelui**, îngrijitorului, unui specialist „La Strada” sau oricărui alt profesionist (avocat, psiholog etc.).
- Toate întrebările care urmează a fi adresate copilului trebuie prezentate reprezentantului „La Strada” înainte de interviu. În cazul în care consideră necesar, personalul are dreptul să modifice sau să nu răspundă la unele întrebări.
- Copiii nu pot fi intervievați despre traumă, abuz sau exploatare sexuală. **Toate întrebările adresate copiilor trebuie să se refere doar la experiențe pozitive.**

- La solicitarea personalului „La Strada”, reprezentanții mass-media trebuie să întrerupă interviuarea copilului, dacă aceasta este nepotrivită sau cauzează suferință.